

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Волинський національний університет імені Лесі Українки

**Географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії**

**СИЛАБУС
нормативного освітнього компонента**

Вступ до спеціальності

*Підготовки бакалавр
Спеціальності 014 Середня освіта (Географія)
Освітньо-професійної програми Середня освіта. Географія. Економіка*

Луцьк – 2023

Силабус освітнього компонента «ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ» підготовки бакалавра, галузі знань 01 Освіта / Педагогіка, спеціальності 014 Середня освіта (Географія), за освітньо-професійною програмою «Середня освіта. Географія. Економіка»

Розробник: Ткачук Н.М., кандидат педагогічних наук, доцент
Маковецька Л.О., кандидат географічних наук, доцент

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

Ткачук Н.М.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри економічної та соціальної географії

протокол № 1 від 29. 08. 2023 р.

Завідувач кафедри:

Погребський Т. Г.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання	Галузь знань <u>01 Освіта / Педагогіка</u> Спеціальність <u>014 Середня освіта</u> (Географія) Освітньо-професійна програма <u>Середня освіта. Географія.</u> <u>Економіка</u> Освітній рівень: <u>бакалавр</u>	нормативний
Кількість годин/кредитів 90 год/ 3 кредити		Рік навчання – 1
		Семестр – 1
ІНДЗ: €		Лекції – 18 год.
		Практичні (семінари) – 36 год
		Лабораторні – 0 год.
		Самостійна робота – 30 год
	Консультації – 6 год	
	<u>Залік</u>	

II. Інформація про викладача

Викладач	Ткачук Надія Михайлівна, Маковецька Лариса Олексіївна
Науковий ступінь	Кандидат педагогічних наук, кандидат географічних наук
Вчене звання	Доценти кафедри економічної та соціальної географії
Посада	Доцент
Профайл	https://wiki.vnu.edu.ua/wiki/ Ткачук Надія Михайлівна, Маковецька Лариса Олексіївна
Телефон	0953223654
e-mail	Tkachuk.Nadiia@vnu.edu.ua Maikovetska.Larisa@vnu.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 2 академічні години кожен вівторок 15.00–16.00, аудиторія С-605А

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація курсу

Освітній компонент «Вступ до спеціальності» є нормативним у системі підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня спеціальності 014 Середня освіта (Географія) і передбачає ознайомлення здобувачів освіти із особливостями фахової освітньої програми, сприяє адаптації до освітнього процесу у закладах вищої освіти, готує до усвідомлення здобувачами особливостей педагогічної діяльності в сучасних умовах та її суспільного значення, а також сприяє здобуттю знань, виробленню вмій і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності.

Вивчення курсу «Вступ до спеціальності» є пропедевтичним стосовно освітніх компонентів за планом спеціальності, оскільки сприяє загальній адаптації здобувачів освіти до навчання в університеті та орієнтує на підготовку до фахового працевлаштування і вибору стратегії підготовки до цього.

Пререквізити:

Для засвоєння та опанування визначеним освітнім компонентом достатньо шкільних знань з географії, економіки.

Постреквізити:

Освітній компонент допоможе майбутнім педагогам розуміти

- Законодавчо-нормативне регулювання освітньої галузі в Україні; система вітчизняної вищої педагогічної освіти;
- принципи та основні форми організації освітнього процесу у ЗВО, основні положення навчального плану спеціальності, види навчальних занять, наукової роботи студентів, види педагогічної практики;
- функції вчителя та професійну компетентність вчителя закладу загальної середньої освіти;
- шляхи формування педагогічних умінь, засоби їх діагностики та корекції, умови побудови індивідуальної освітньої траєкторії та професійного розвитку;
- загальний зміст шкільного курсу географії та економіки в закладі загальної середньої освіти (базовий рівень);
- інформаційні ресурси в педагогічній діяльності вчителя загальної середньої освіти.

2. Мета та завдання освітнього компоненту

Метою є: формування у здобувачів уявлень про майбутню професію, орієнтація на активне опанування освітніми компонентами психолого-педагогічного, географічного та економічного спрямування, ознайомлення з особливостями освітнього процесу фахової підготовки у закладі вищої освіти, формування стійкої мотивації до безперервного навчання та професійного розвитку.

Основними завданнями є:

- характеристика освітньої програми та відповідних компетентностей, яких набуде здобувач;
- встановлення умов ефективної організації освітньої роботи в Університеті;
- формування уявлень про наукові засади географії, економіки;
- мотивація на формування й постійний розвиток фахових компетентностей майбутніх педагогів щодо реалізації завдань шкільного курсу економіки та географії, здійснення краєзнавчої роботи в закладі загальної середньої освіти;
- усвідомлення здобувачами освіти – майбутніми фахівцями їх професійних вимог, посадових обов'язків учителя закладу загальної середньої освіти;
- сприяння здобуттю знань, виробленню вмінь і навичок для успішної самореалізації у майбутній професійній діяльності.

3. Результати навчання (компетентності).

На основі вивчення освітнього компоненту здобувач освіти має набути таких компетентностей:

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі у галузі середньої освіти, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов організації освітнього процесу в закладах середньої освіти.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, до застосування знань у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання й розуміння предметної області та професійної діяльності.

ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю.

ЗК4. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, здійснювати пошук, аналіз та обробку інформації з різних джерел, ефективно використовувати цифрові ресурси та технології в освітньому процесі.

ЗК5. Здатність діяти автономно, приймати обґрунтовані рішення у професійній діяльності і відповідати за їх виконання, діяти відповідально і свідомо на основі чинного законодавства та етичних міркувань (мотивів).

ЗК6. Здатність до міжособистісної взаємодії та роботи у команді у сфері професійної діяльності, спілкування з представниками інших професійних груп різного рівня.

ЗК7. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства; усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідності його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК8. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та значення у розвитку суспільства, техніки і технологій.

Фахові компетентності (ФК)

ФК1. Здатність перенесення системи наукових знань у професійну діяльність та в площину навчального предмету.

ФК2. Здатність забезпечувати навчання учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички в області предметної спеціальності.

ФК4. Здатність формувати і розвивати в учнів ключові та предметні компетентності засобами навчального предмету та інтегрованого навчання;

формувати в них ціннісне ставлення, розвивати критичне мислення.

ФК5. Здатність здійснювати об'єктивний контроль і оцінювання рівня навчальних досягнень учнів на засадах компетентнісного підходу, аналізувати результати їхнього навчання.

ФК6. Здатність до формування колективу учнів; знаходження ефективних шляхів мотивації їх до саморозвитку (самовизначення, зацікавлення, усвідомленого ставлення до навчання); спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ФК7. Здатність до здійснення професійної діяльності з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами); використання здоров'язбережувальних технологій під час освітнього процесу.

ФК8. Здатність до суб'єкт-суб'єктної (рівноправної та особистісно-зорієнтованої) взаємодії з учнями в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ФК9. Здатність аналізувати власну педагогічну діяльність та її результати, здійснювати об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

Предметні компетентності (ПК)

ПК1. Здатність усвідомлювати сутність взаємозв'язків між природним середовищем і людиною, розуміти та пояснювати стратегію сталого розвитку людства.

ПК 7. Здатність чітко й логічно відтворювати основні теорії та закони, оцінювати нові відомості й інтерпретації в контексті формування в учнів цілісної природничо-наукової картини світу відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство» в школі.

ПК8. Здатність реалізовувати краєзнавчий підхід на уроках географії, у позакласній і позашкільній роботі з учнівською молоддю.

Програмні результати навчання

Результатом вивчення освітнього компонент «Вступ до спеціальності» є:

РН1. *Відтворює* основні концепції та принципи педагогіки і психології; *враховує* в освітньому процесі закономірності розвитку, вікові та інші індивідуальні особливості учнів.

РН2. *Демонструє* вміння навчати учнів державною мовою; формувати та розвивати їх мовно-комунікативні уміння і навички засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.

РН3. *Називає і аналізує* методи цілепокладання, планування та проектування процесів навчання і виховання учнів на основі компетентнісного підходу з урахуванням їх освітніх потреб; *класифікує* форми, методи і засоби навчання предмету в закладах загальної середньої освіти.

РН4. *Здійснює* добір і *застосовує* сучасні освітні технології та методики для

формування предметних компетентностей учнів; критично оцінює результати їх навчання та ефективність уроку.

РН5. *Вибирає* відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі; *аналізує* динаміку особистісного розвитку учнів, *визначає* ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

РН6. *Називає і пояснює* принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії булінгу і налагодження ефективної співпраці з учнями та їх батьками.

РН7. *Демонструє* знання основ фундаментальних і прикладних наук (відповідно до предметної спеціальності), *оперує* базовими категоріями та поняттями предметної області спеціальності.

РН8. *Генерує* обґрунтовані думки в галузі професійних знань як для фахівців, так і для широкого загалу державною та іноземною мовами.

РН9. *Застосовує* сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

РН10. *Демонструє* володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

РН11. *Виявляє* навички роботи в команді, адаптації та дії у новій ситуації, *пояснює* необхідність забезпечення рівних можливостей і дотримання гендерного паритету у професійній діяльності.

РН12. *Аналізує* власну педагогічну діяльність та її результати, *здійснює* об'єктивну самооцінку і самокорекцію своїх професійних якостей.

РН13. *Демонструє* знання основних положень нормативно-правових документів щодо професійної діяльності, *обґрунтовує* необхідність використання інструментів демократичної правової держави у професійній та громадській діяльності та прийняття рішень на засадах поваги до прав і свобод людини в Україні.

ПРН 6. *Застосовує* базовий поняттєвий, термінологічний, концептуальний апарат географії, економіки, теоретичні й емпіричні досягнення на рівні, що дозволяє інтерпретувати природно-географічні та суспільно-географічні, економічні явища і процеси, пов'язувати й порівнювати різні погляди на проблемні питання сучасної географії, економіки.

ПРН 10. *Знає, розуміє і демонструє здатність реалізовувати* теоретичні й методичні засади навчання географії, економіки, підприємництва та фінансової грамотності для виконання освітньої програми закладів загальної середньої освіти.

ПРН 11. *Добирає* міжпредметні зв'язки шкільних курсів географії з метою формування в учнів природничо-наукової компетентності відповідно до вимог Державних стандартів загальної середньої освіти з освітньої галузі «Природознавство»; *володіє* методикою навчання пропедевтичного інтегрованого курсу «Пізнаємо природу»; курсів з економіки, «Підприємництва та фінансової грамотності» на рівні базової середньої освіти

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції.	Практичні роботи	Консультації	Самостійна робота	Форма контролю */ Бали
Змістовий модуль 1.						
Загальні засади підготовки педагогів у закладах вищої освіти						
Тема 1. Особливості формування системи освіти в Україні	10	2	4	2	2	ДС, ІРС/5
Тема 2. Зміст та організація освітнього процесу в закладі вищої освіти	8	2	2		4	ДС, ІРС/5
Тема 3. Заклад загальної середньої освіти як основне місце професійної діяльності педагога	6	2	2		2	ДС, ІРС/5
Тема 4. Основи педагогічної діяльності та особистість педагога	6	2	2		2	ДС, ІРС/5
Тема 5. Компетентнісні та ціннісні виміри професії в контексті Нової української школи	6	2	2		2	ДС, ІРС/5
Тема 6. Професійна самоосвіта та саморозвиток майбутнього вчителя	4		2		2	ДБ, ІРС/5
Тема 7. Академічна доброчесність у науковій та навчальній роботі здобувачів закладів Вищої освіти	8	2	2	2	2	ДБ, ІРС/5
Разом за модулем 1	48	12	16	4	16	35
Змістовий модуль 2.						
Основи географічної та економічної науки в системі професійної підготовки вчителя закладу загальної середньої освіти						
Тема 8. Предметна складова освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя географії та економіки	6	2	2		2	ДС, ІРС/5
Тема 9. Наукові основи географії та економіки.	8	2	4		2	ДС, ІРС/5
Тема 10. Засоби поглибленої географічної, економічної освіти та самоосвіти за спеціальністю	4		2		2	ДС, ІРС/5
Тема 11. Географія в школі та особливості викладання шкільних курсів економіки	6		4		2	ДС, ІРС/5
Тема 12. Особливості освітніх технологій при викладанні шкільних курсів географії та економіки	10	2	4	2	2	ДС, ІРС/5
Тема 13. Наукові та прикладні проблеми географії та економіки	8		4		4	ДС, ІРС/5
Разом за модулем 2	42	6	20	2	14	30
Види підсумкових робіт						Бал
Контрольна робота 1						10

Контрольна робота 2						10
Реферат – презентація(як ІНДР)						15
Всього годин / Балів	90	18	36	6	30	100

*Форма контролю: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач / кейсів, ІНДЗ / ІРС – індивідуальне завдання / індивідуальна робота студента, РМГ – робота в малих групах, МКР / КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

4. Завдання для самостійного опрацювання.

Самостійна робота здобувачів освіти включає опрацювання теоретичних основ лекційного матеріалу, зокрема – вивчення окремих тем, питань, що не були розглянуті в курсі лекцій; підготовку до семінарів, яка передбачає, зокрема, конспектування наукової і навчальної літератури, підготовку доповідей та рефератів, круглих столів, презентацій.

Ефективність самостійної роботи викладач прослідковує на практичних (семінарських) заняттях, під час тематичного опитування, перевірки конспектів, рефератів тощо та відображає у додатковому оцінюванні(до +5 балів) до загальної оцінки за тему і змістовий модуль.

Питання самостійної роботи оголошуються викладачем під час проведення практичних занять та зазначені у тематичному плані практичних робіт.

Загалом, основне коло самостійної роботи студента стосується наступних питань і завдань;

Структура самостійної роботи

№ з/п	Назва теми, зміст роботи	Кількість годин
1	2	3
1	Тема 1. Нормативно-законодавчі засади функціонування вітчизняної системи освіти – Опрацювати основні документи, які регламентують функціонування системи освіти в Україні. Підготувати усну доповідь-презентацію «Волинський національний університет імені Лесі Українки; історія розвитку й становлення»	2
2	Тема 2. Зміст та організація освітнього процесу в закладі Вищої освіти – Опрацювати основні документи, які регламентують освітню діяльність Волинського національного університету імені Лесі Українки. Підготувати повідомлення на тему «Історія географічного факультету ВНУ імені Лесі Українки» – Дізнатися про роботу студентського парламенту та профкому університету, познайомтеся з лідерами. Які функції вони виконують? – Підготуйте повідомлення на тему: «Вища освіта за кордоном» (на прикладі однієї з країн ближнього або дальнього зарубіжжя).	4
3	Тема 3. Заклад загальної середньої освіти як основне місце професійної діяльності педагога – Ознайомтеся із обов’язками та правами вчителя за Законом України «Про освіту» (аналіз та висновки у вигляді доповіді)	2

4	<p>Тема 4. Основи педагогічної діяльності та особистість педагога</p> <ul style="list-style-type: none"> – Створіть тематичну презентацію висловів про вчителя. – Прочитайте твір В. О. Сухомлинського (за вибором). Визначіть моменти, цитати важливі для сучасного педагога. – Ознайомтесь з історією братських шкіл. Складіть порівняльну характеристику «Сучасний вчитель і дидакал братської школи» 	2
5	<p>Тема 5. Компетентнісні та ціннісні виміри професії в контексті Нової української школи</p> <ul style="list-style-type: none"> – Нормативно-правова база Нової Української школи) аналіз та висновки у вигляді доповіді) 	2
6	<p>Тема 6. Професійна самоосвіта та саморозвиток майбутнього вчителя</p> <ul style="list-style-type: none"> – Випишіть з творів В. Сухомлинського «Сто порад учителеві», «Серце віддаю дітям» 4-5 порад/прикладів щодо ефективної організації педагогічного спілкування. – Напишіть есе на тему «Яким/якою я уявляю себе через 5 років» або «Лист із майбутнього» 	2
7.	<p>Тема 7. Академічна доброчесність у науковій та навчальній роботі здобувачів ЗВО</p> <ul style="list-style-type: none"> – Написати есе на тему «Академічна доброчесність у вищій освіті»/«Як я розумію академічну доброчесність» 	2
8	<p>Тема 8. Предметна складова освітньо-професійної програми підготовки майбутнього вчителя географії та економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомтесь із обов'язками та правами вчителя за Законом України «Про освіту». Зробити аналіз та висновки у вигляді доповіді – Напишіть педагогічне есе (міні-твір) на одну із запропонованих тем: «Мій ідеал учителя географії, економіки», «Лист із майбутнього» 	2
9	<p>Тема 9. Наукові основи географії та економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомтесь на сайті МОН України із модельними програмами шкільного курсу «Підприємництво та фінансова грамотність» (підготувати доповідь, реферат, презентацію). 	2
10	<p>Тема 10. Засоби поглибленої географічної, економічної освіти та самоосвіти за спеціальністю</p> <ul style="list-style-type: none"> – Ознайомтесь із освітніми ресурсами «Всеосвіта», «На урок». Напишіть есе щодо Вашого бачення можливостей їх використання у побудові індивідуальної освітньої траєкторії та самоосвіти 	2
11	<p>Тема 11. Географія в школі та особливості викладання шкільних курсів економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> – Опрацювати нормативні документи й сформувати презентацію «Навчальна програма для закладів загальної середньої освіти Географія (6-9 клас)» 	2
12	<p>Тема 12. Особливості освітніх технологій при викладанні шкільних курсів географії та економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> – Розробити сценарій позаурочного заняття «Природа й господарство моєї Малої батьківщини» (за вибором здобувача освіти) 	2
13	<p>Тема 13. Наукові та прикладні проблеми географії та економіки</p> <ul style="list-style-type: none"> – командна робота: сучасні виклики географічної науки, вчасні виклики економічної науки 	4
	Разом (годин):	30

Види самостійної роботи з освітнього компонента:

- самостійне вивчення й поглиблене опрацювання певних тем дисципліни та окремих питань;
- опрацювання матеріалу лекцій і підготовка до семінарських занять за конспектами, навчально-методичними посібниками, спеціальною літературою, інформації офіційних Інтернет сторінок;
- виконання індивідуального завдання (написання реферату);
- виконання творчих завдань (складання узагальнюючих схем, підготовка повідомлень з проблеми);
- підготовка до модульного тестування;
- підготовка до складання заліку.

Загальні вимоги до написання індивідуальних науково-дослідних завдань

(у формі реферату, реферату-презентації)

- індивідуальне завдання повинно мати практичне спрямування та носити творчий, дослідницький характер;
- реферат повинен бути написаний з додержанням усіх технічних вимог до письмових робіт. Текст має бути надрукований на принтері через 1,5 міжрядкових інтервали на одному боці аркуша білого паперу формату А4. Шрифт Times New Roman, 14 пт. Текст розміщується на сторінці, яка обмежується полями: ліве – 25 мм, нижнє, верхнє – 20 мм, праве – 15 мм. Реферат починається з титульного аркуша, за ним розміщуються послідовно зміст індивідуальної роботи, основний текст (схеми, таблиці, графіки, карти, завдання з підзаголовками відповідно до змісту роботи), список використаних джерел (не менше 15), посилання на джерело інформації – обов'язкове.

Перелік орієнтовних тем ІНДЗ

- 1. Вища педагогічна освіта в Україні.
- 2. Професійне зростання педагога.
- 3. Сутність і функції педагогічної діяльності
- 4. Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами Болонського процесу.
- 5. Самостійна робота студентів. Види самостійної роботи студентів.
- 6. Права і обов'язки студентів
- 7. Стилї педагогічного спілкування.
- 8. Гігієна розумової праці студента.
- 9. Особливості роботи з довідковою літературою.
- 10. Режим дня студента.
- 11. Характеристика закладу вищої освіти (На прикладі одного із ЗВО).
- 12. Техніка розумової праці студента.
- 13. Професійне самовиховання у системі підготовки майбутнього педагога.

- 14. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
- 15. Професійна компетентність майбутнього педагога
- 19. Самовиховання в системі підготовки майбутнього педагога.
- 20. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога.
- 21. В. О. Сухомлинський – видатний педагог вітчизняної освіти.
- 22. Географічна освіта на Волині
- 23. Історія розвитку географічного факультету
- 24. Історичні етапи становлення Волинського національного університету імені Лесі Українки
- 25. Історія братських шкіл Волині.
- 26. Братські школи м.Луцька: етапи становлення, засновники та особливості діяльності.
- 27. Видатні вчителі-географи свого краю (за вибором здобувача освіти).

Організація навчання

У навчальному процесі основними формами навчання є; лекції (з використанням мультимедіа проєктора та інших засобів навчання), практичні заняття, самостійна та індивідуальна наукова роботи.

Серед методик та форм навчання даного курсу слід визначити такі *методики викладання*: методика проблемного навчання та евристичне навчання; *форми навчання*: аналітичні і проблемні лекції та дискусії, головна мета яких полягає розвитку у студентів логічного та самостійного осмислення додаткового матеріалу;

методи навчання: кейс-метод, презентації, міні-проєкти, обговорення проблем в малих групах, аргументування точки зору, симулювання вирішення ситуацій практичної діяльності.

Практичні заняття плануються для кожної теми і включають такі напрями роботи: підготовку до практичних занять за вказаним планом; виконання контрольних завдань; виконання завдань дослідницького характеру; критичний огляд наукових публікацій за обраною проблематикою; тренінги; рольові та ділові ігри; презентація результатів дослідження на задану тематику, у т. ч. виступ на конференціях.

Завдання самостійної роботи студентів вважаються виконаними, якщо вони: здані у визначені терміни; повністю виконані (розкривають тему завдання); не мають логічних і розрахункових помилок.

Консультації викладачем щодо виконання завдань самостійної роботи студентів проводяться згідно затвердженого графіку консультацій.

Форми контролю: поточне оцінювання, яке включає виконання та здачу практичних робіт, індивідуальне науково-дослідне завдання (ІНДЗ), контрольна робота, підсумковий контроль у формі заліку.

IV. Політика оцінювання

Об'єктом оцінювання є програмний матеріал, засвоєння якого перевіряється під час поточного контролю, або на заліку.

Здобувачі першого рівня вищої освіти зобов'язані дотримуватися термінів, визначених для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. У разі відсутності на заняттях (через хворобу) зобов'язані надати відповідну довідку, а навчальний матеріал відпрацьовувати під час консультацій. Здобувач повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь у навчальному процесі.

Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу з освітнього компоненту – 100 балів. Поточна успішність включає 65 балів за семінарські заняття, 15 балів ІНДЗ (реферат, реферат-презентація), контрольні роботи – 20 балів.

Теми практичних занять сформовані із поєднання усних запитань для обговорення і практичних завдань – оцінюються у 5 балів кожне. Практичні навички можуть бути оцінені, якщо виконані всі завдання, оформлено роботу, написані висновки.

Самостійна робота оцінюється під час усних відповідей здобувачів освіти, семінарських занять і доповнює загальне оцінювання (до 5 балів).

Контрольна робота (КР). Під час виконання контрольних робіт оцінюванню підлягають теоретичні знання та практичні навички, які набув здобувач освіти після опанування тем 2 теоретичних модулів (загалом – 2 контрольних роботи у формі письмових відповідей на 2 відкритих питання (20 балів – 10 бал за повну відповідь на кожне питання).

Академічна доброчесність.

Вимоги до академічної доброчесності визначаються «Положенням про запобігання та виявлення академічного плагіату у науково-дослідній діяльності здобувачів вищої освіти та науково-педагогічних працівників ВНУ ім. Лесі Українки», що розміщується на сайті університету за посиланням: <https://ra.eenu.edu.ua/wp-content/uploads/2018/11/Polozhennya-Antyplagiat.pdf>.

При оцінюванні діяльності на практичних заняттях застосовуються такі критерії (академічна доброчесність):

Рівень знань, умінь, навичок	Критерії
5 балів (практичне заняття)	Якщо здобувач освіти всебічно, безпомилково і в логічній послідовності вільно розкрив теоретичне питання; самостійно і правильно виконав практичне завдання та продемонстрував знання методики його розв'язання.
4 бали (практичне заняття)	Правильно, але недостатньо повна відповідь на теоретичне питання, або розкрив всі аспекти поставленого питання, але припустився несуттєвих помилок; володіє знанням методики розв'язання практичного завдання, припускається несуттєвих помилок.

3 бали (практичне заняття)	Якщо здобувач освіти дав неповну відповідь на теоретичне питання або розкрив не всі аспекти поставленого питання, припустився помилок. В цілому володіє програмним матеріалом та методикою розв'язання практичного завдання, хоча є помилки.
2 бали (практичне заняття)	Виставляється здобувачу освіти, який не розкрив вузлових елементів теоретичного завдання; не володіє методикою розв'язання практичного завдання або який відмовився відповідати на питання, поставлене викладачем.

Критерії оцінювання контрольних робіт

Оцінювання кожної з письмових контрольних робіт (КР1 і КР2) здійснюється за 10-ти бальною шкалою:

9–10 балів – здобувачі першого рівня вищої освіти глибоко та всебічно аналізує основні питання, дає вичерпні відповіді на них, робить глибокі висновки;

7–8 балів – здобувачі першого рівня вищої освіти дає вичерпні відповіді на основні питання, робить висновки;

5–6 балів – здобувачі першого рівня вищої освіти дає, загалом, правильні відповіді, але допускає помилки та неточності під час викладення матеріалу;

3-4 балів – здобувачі першого рівня вищої освіти не розкриває суті завдання, не здатен зробити правильні висновки.

1-2 балів – здобувачі першого рівня вищої освіти демонструє низькі знання теоретичного матеріалу, допустивши помилки у відповіді на питання або не може відповісти на питання.

Оцінювання індивідуального навчально-дослідного завдання(реферату, реферату-презентації)

Рівень виконання	К-ть балів
ІНДЗ виконано відмінно: повно висвітлена тема із сформульованими власними висновками. Наявна презентація.	10-15(5 балів презентація)
Недостатньо висвітлена тема із нечітко сформульованими власними висновками	5-9
Задовільне виконання ІНДЗ – неповно висвітлено тему без власних висновків студента	3-4
Тема висвітлена без чіткого розуміння суті дослідження	1-2

Політика щодо дедлайнів та перескладання. У разі відсутності здобувача освіти на семінарських заняттях з об'єктивних причин, він має право виконати завдання, передбачені планом семінарських занять, і одержати відповідні оцінки. Відпрацювання пропущених занять має відбуватися до останнього семінарського (практичного) заняття під час індивідуально-консультативної роботи викладача.

Підсумковий контроль

Оцінювання знань здобувачів освіти здійснюється за результатами

поточної успішності в межах 100 балів. Якщо визначений результат становить не менше 60 балів – він може бути зарахований як підсумкова оцінка з освітнього компонента (за згодою здобувача освіти).

У іншому випадку, або за бажанням студента, щоб підвищити рейтинг складається залік. При цьому бали, набрані за результатами поточної роботи анулюються. Здобувач освіти заново здає залік на який здобувач освіти зобов'язаний представити Реферат (10 балів, теми перераховані у силабусі) та відповісти на усні питання (в білеті 3 питання, які оцінюються по 30 балів) і формує бальну оцінку (в межах 100). Таке складання заліку вважається другою перездачею.

Питання і завдання залікового контролю

1. Система освіти України.
2. Гарантії Закону України „Про освіту”.
2. Тенденції розвитку вищої педагогічної освіти України на сучасному етапі.
3. Формування освітніх компетенцій здобувача вищої освіти.
4. Структура та організація освітнього процесу в закладі вищої освіти.
5. Суть діяльності студента під час різних форм освітньої діяльності
6. Поняття про професійну компетентність учителя, її структура.
7. Ціннісні орієнтири освітнього процесу в Новій українській школі
8. Мета, завдання повної загальної середньої освіти.
9. Вимоги до особистості вчителя на сучасному етапі
10. Географія як наука.
11. Зміст дефініції «економічна та соціальна географія».
12. Зміст результатів навчання в географічній освіті.
13. Наукове пізнання та місце географії в структурі наук.
14. Атрибути географії: об’єкт та предмет пізнання, методи досліджень, значення.
15. Структура шкільного курсу географії.
16. Теорія та методологія економіки як науки.
17. Шкільні курси вивчення економіки.
18. Економічний аналіз в географії.
19. Краєзнавча робота в школі.
20. Тенденції професійного розвитку та самовиховання майбутнього учителя географії, економіки закладу загальної середньої освіти.

Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90 – 100	Зараховано
82 – 89	
75 - 81	
67 - 74	
60 - 66	
1 – 59	Незараховано

Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Вища освіта України і Болонський процес: Навчальний посібник. За ред. В.Г. Кременя. Авторський колектив: М.Ф. Степко, Я.Я. Болюбаш, В.Д. Шинкарук, В.В. Грубінко, І.І. Бабин. Тернопіль: Навчальна книга. Богдан., 2004. 384 с.
2. Влах М. Історія географії [Текст] : навч. посіб. / Мирослава Влах ; Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка. - 2-ге вид., допов., перероб. Львів : ЛНУ ім. І. Франка, 2018. 337 с.
3. Гукалова І.В., Мальчикова Д.С. Г 58 Вступ до фаху: географія і суспільство. Навч. посіб. / Стереотип. вид. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2017. 268с..
4. Немець К. А., Немець Л. М. Теорія і методологія географічної науки: методи просторового аналізу / Навчально-методичний посібник. Х.: ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2014. 172 с
5. *Концепція розвитку природничо-математичної освіти (STEM-освіти)*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/go> .
6. Концепція навчання географії України в основній та старшій школі / за заг. ред. д-ра пед. наук О.М. Топузова та канд. пед. наук О. Ф. Надтоки. К.: ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. 56 с.
7. Мазоха Д.С. М 13 На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
8. Мешко Г.М. Вступ до педагогічної професії: навч.посібник. К.:Академвидав, 2010. 200 с.
9. Методологічні засади географії: підручник/О.Г. Топчієв, Д.С. Мальчикова, І.О. Пилипенко, В.В. Яворська. – Херсон: Видавничий дім «Гельветика», 2020. 366 с.
10. Лемківська Г.П., Сорочинська В.Є., Штифурак В.С. Адаптація першокурсників в умовах вищого закладу освіти: Навчальний посібник. К., 2001. 128 с.
11. Лунячек В., Борисенко К. Компетентнісна модель майбутнього вчителя географії як інструмент професійної підготовки в класичному університеті. *Нова педагогічна думка*. 2018. № 3(95). С.99–109.
12. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 / кол. авт. : М. Мазорчук (осн. автор), Т. Вакуленко, В. Терещенко, Г. Бичко, К. Шумова, С. Раков, В. Горох та ін. ; Український центр оцінювання якості освіти. Київ : УЦОЯО, 2019. 439 с. URL: https://testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report
13. Педагогічна майстерність: Підручник. І. А. Зязюн, Л. В. Карамущенко, І. Ф. Кривонос та ін.; За ред. І. А. Зязюна. 2ге вид., до пов. і переробл. К.: Вища шк., 2004. 422 с.
14. Педагогічна творчість і майстерність: Хрестоматія / Уклад. Н. В. Гузій. К.: ІЗМН, 2000. 168 с.
15. Спадщина В. О. Сухомлинського – джерело сучасної педагогічної науки і практики : монографія / авт. кол.:О. В. Сухомлинська, О. Я. Савченко,

П. С. Олешко, А. М. Луцюк та ін.; уряд. П. С. Олешко. – Луцьк : Надстиря, 2016. 256 с.

16. Половенко О. В., Кірішко Л. М. Безперервна освіта педагога за індивідуальною освітньою траєкторією : навчально-методичний посібник. Кропивницький: КЗ «КОІППО імені Василя Сухомлинського», 2018. 60 с.

17. Теорія та методика професійно-педагогічної підготовки освітянських кадрів: акмеологічні аспекти: монографія / керівн. авт. кол. Н. В. Гузій; Мін-во освіти і науки України, Нац. пед. ун-т імені М. П. Драгоманова. Київ: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 516 с.

18. Фіцула М.М. Вступ до педагогічної професії: Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних закладів освіти. Вид. 3-тє, перероб. і доп. Тернопіль: Навчальна книга - Богдан. 2005. 168 с.

Нормативно-правові документи

1. Закон України «Про професійну (професійно-технічну) освіту». редакція від 01.01.2021 Відомості Верховної Ради. 1998, №32. 215 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

2. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. №1556-VII Відомості Верховної Ради, 2014. №37-38 ст.2004. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

3. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Відомості Верховної Ради. 2017. № 38–39, 380 с. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

4. Закон України «Про повну загальну середню освіту» від 16.01.2020 № 463-IX. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2020, № 31, ст.226. URL: <https://zakon.rada.gov.ua>

5. Державна стратегія регіонального розвитку на період 2021-2027 рр. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-zatverdzhennya-derzhavnoyi-strategiyi-regionalnogo-rozvitku-na-20212027-t50820>

6. Державний стандарт базової середньої освіти. / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua>

7. Концепція реалізації державної політики у сфері реформування загальної середньої освіти «Нова українська школа» на період до 2029 року. схвалено від 14 грудня 2016 р. № 988-р. / Кабінет Міністрів України. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/249613934>.

8. Професійний стандарт за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)». / М-во розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України. URL: https://nus.org.ua/wp-content/uploads/2020/12/Nakaz_2736.pdf .